

weel ennam eest otjast peale hattata, ja enne lui ma omma wannemate ello luggu rägin, sellaeagfest luggust üllepäa fönneleda, fest noremad teie seast ei tea sedda weel mitte selgeste.

Teie föit ollete juba kolmeliinme aastafest föast kuulnud, mis kül saddatuuhhandetele ello otja teggi ja innimehe werd poljo wallas, ja pealegi meie fästist issamaad förbe sarnatsels teggi. Keik se siundis usso öppetusse pärast. Sest se föddha olli tounenud, fest et fattolilli ussolised Ewangeliumi ussulisi förwaste tagga liusasid. Wihha waen olli mõlemil polel vägga suur. Wimaks kolmeliinme aastafe rio ja werrewallamise järel sai rahho tehtud, Münsteri ja Osnabrüti linnas. Ja rahhosaduses finnitud et Ewangeliumi ussulistel piddi lubba ollema nisamma fui katolividelgi omma usso öppetust möda ellada ja Jummal-aenistust piddada. Agga siin ja seal sai neile siisti pahhandust ja tüssi tehtud, ja keigennamiste watasid fattolilli Piiskoppid waetuse ja wihhamelega teiste ussoliste peale, sedda nemimad Retsferiks nimmetasid. Et kül sa nendegi seas mõnni heldema süddamega innimene, ja tössine Issanda tener olli.

Üts kes omma waljuse ja sanguse läbbi surval viis kuulsaaks sai olli Salzburgi wallitsev Piiskop von Wirmian kes ühhe suure osa omma keige parramaid allamaid omma hallastamata waljuse läbbi ommalt maalt wälja aja. Mitme heldema Piiskoppi wallituse aial olli rahwas sedda rahho-

seadusse finnitud ussopriust feelimata maitsta janud. Nüüd fui Üllemapiislop Wirmian wallitsema tulli, andis temma förwaste läsko Lutteruse ussust ärrataganeda, wangipölswe ja maast wäljalüllamisega ähvardades.

Ewangeliumi usso Würstib passusid nende eest agga ilmaasjata. Taggaliusamine läks ni kangelset et sel rahval muud nou ei jänud fui Piiskoppi tahtmist tehha ehk naeste ja lastega pöggeneda; se siundis siis ka pärast ni hulgaliste et kül peale 30,000 omma foddo mahha jätsid ja wöera madesse läksid.

Üts suur osa noudsid Preisi funninga Pridit Willemi laitsmisi ja passusid abbi. Se suur funningas olli nisamma fui temma cestaid ja järel tussiadi keige Ewangeliumi ussulistele Saatsamaal üks armoline warjaja. Ja fui temma sai järrele kulanud et Salzburgi pöggenejad mitte usso segajad egga wastopanniad waid õiged Lutteruse usso riistiunnimesed ollid, subbas temma neid omma male wastowötta fui nemimad ka tuhhandete faupa tullesid. Laslis neile maad juhhatada, ja satis teerohha ja teejuhtisid ette.

Siis jätlis se waene waewatud rahwas omma wannemate maad mahha et kül rohke filmawee ja öhfamisega, lotes Jumimala peale ja sedda funningslik sonna Berlinis uskudes.

Ka kirriluid ja kolisid asjutas neile nende uus funningslik wallitseja.